T072 BL 2 (056) Giới Cất Giữ Bảo Vật-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 18 200 48-GIÔÙI CAÁT GIÖÕ BAÛO VAÄT Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, vaøo ngaøy möôøi laêm traêng troøn, vua A-xaø-theá, con baø Vi-ñeà-hi taém röûa xong, thoa daàu vaøo thaân, maëc aùo môùi, cuøng quaàn thaàn hoäi hoïp taïi cung ñieän, vua noùi vôùi moät ñaïi thaàn: - Hoâm nay laø ngaøy traêng troøn, chuùng ta neân ñeán choã Sa-moân hay Baø-la-moân naøo ñeå tröôûng döôõng thieän caên? Vò ñaïi thaàn noùi: - Phaát-lan-ca-dieáp ñang ôû trong thaønh Vöông xaù laø baäc ñaïi Sa-moân, laïi coù ñoà chuùng ñoâng ñaûo, ñaïi vöông neân ñeán vôùi oâng ta, seõ ñöôïc tröôûng döôõng thieän caên. Vua im laëng khoâng noùi. Laïi coù moät ñaïi thaàn noùi: “Taùt-giaø-ni-kieàn -töû ñang ôû trong thaønh Vöông xaù laø baäc ñaïi Sa-moân, neân ñeán vôùi oâng ta seõ ñöôïc tröôûng döôõng thieän caên”. Nhö vaäy, moãi vò ñaïi thaàn, voán laø ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo, oâng naøo cuõng ca tuïng thaày mình, ñeàu baûo neân ñeán vò aáy seõ ñöôïc tröôûng döôõng thieän caên. Baáy giôø, Kyø cöïu Ñoàng töû ñang caàm loïng ñöùng haàu vua A-xaø-theá, vua noùi vôùi ñoàng töû: “Moïi ngöôøi ñeàu noùi, vì sao oâng im laëng khoâng noùi? Hoâm nay traêng troøn neân ñeán nôi naøo ñeå ñöôïc tröôûng döôõng thieän caên?”. Ñoàng töû taâu vôùi vua: “Ñöùc Theá Toân hieän giôø ñang ôû trong vöôøn Am-baø-la cuûa haï thaàn cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo, neáu ñeán ñoù thì coù theå tröôûng döôõng thieän caên”. Vua lieàn chuaån thuaän lôøi ñeà nghò aáy, roài noùi vôùi Kyø cöïu Ñoàng töû: “Ngöôi haõy töùc toác trang bò naêm traêm voi caùi, cöù treân moãi thôùt voi chôû moät phu nhaân”. Khi aáy, Ñoàng töû Kyø cöïu beøn theo lôøi vua maø trang bò, trang bò xong lieàn ñeán taâu vua: “Taâu ñaïi vöông, haï thaàn trang bò xong roài, Ñaïi vöông haõy laøm nhöõng gì mình caàn”. Theá roài, vua A-xaø-theá cuøng vôùi naêm traêm phu nhaân, ñöôïc quaân lính caàm ñeøn ñuoác saùng choang, nhieãu haønh tröôùc sau, ra khoûi thaønh Vöông xaù vaøo luùc nöûa ñeâm, ñi ñeán tröôùc coång vöôøn Am-baø-la. Luùc aáy caùc Tyø- kheo ñang ngoài thieàn. Vua caûm thaáy hoaûng sôï, quay laïi noùi vôùi Ñoàng töû: “Ngöôi baûo coù moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo ñang ôû trong vöôøn cuûa ngöôi, ñaïi chuùng ñoâng ñaûo nhö vaäy maø sao im phaêng phaéc chaúng coù tieáng ñoäng gì heát chaúng phaûi ngöôi ñònh löøa doái ta sao?”. Ñoàng töû ñaùp: “Thaät ñaáy, haï thaàn khoâng doái vua ñaâu, cöù ñi thaúng

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 18 201

tôùi”. Roài ñoàng töû chæ daãn, noùi: “Trong ngoâi nhaø lôùn choã coù ñeøn ñoát saùng, Theá Toân ñang ngoài chính giöõa uy ñöùc ñaùng toân troïng ñaëc bieät, cao caû khoâng gì hôn, gioáng nhö traâu chuùa ôû giöõa ñaøn traâu, nhö vua sö töû ôû giöõa muoâng thuù, nhö vua voi traéng saùu ngaø taïi Tuyeát Sôn ñang ôû giöõa baày voi, cuõng nhö soâng Haèng saâu thaúm, trong treûo, im laëng khoâng coù tieáng

ñoäng; ñaïi chuùng im laëng cuõng nhö vaäy. Laïi gioáng nhö bieån lôùn voâ löôïng nöôùc ñeàu ñoå veà ñoù. Ñaïi chuùng cuûa Ñöùc Theá Toân coù coâng ñöùc voâ löôïng cuõng nhö theá". Baáy giôø, vua A-xaø-theá xuoáng xe maëc thöôøng phuïc ñi boä, daãn ñaàu ñoaøn ngöôøi tieán ñeán choã Phaät, nhieãu quanh Phaät vaø ñaïi chuùng ba voøng, roài ñöùng laïi, noùi vôùi Ñoàng töû: "Theá Toân cuøng ñaïi chuùng coâng ñöùc thaønh töïu vaéng laëng thanh tònh, mong sao con cuûa ta laø Öu-ñaø-di baït ñaø cuõng thaønh töïu coâng ñöùc nhö vaäy". Phaät noùi: "Ñaïi vöông, tuøy theo söï caàu nguyeän cuûa ñaïi vöông ñeàu seõ ñaït ñöôïc". Theá roài, nhaø vua traûi toøa, môøi Phaät an toïa. Phaät daïy: "Ñaïi vöông töï ngoài, Nhö Lai ñaõ coù choã ngoài". Baáy giôø, vua cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, ñöùng qua moät beân, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Con coù ñieàu muoán hoûi, kính mong Phaät cho pheùp. - Nhö Lai cho pheùp ñaïi vöông cöù hoûi, roài Nhö Lai seõ traû lôøi cho ñaïi vöông. - Baïch Theá Toân! Trong ñaây caùc loaïi thôï xuaát gia theo giaùo phaùp cuûa Phaät coù theå chöùng quaû Sa-moân ngay trong ñôøi naøy khoâng? (Nhö trong kinh Sa Moân Quaû ñaõ trình baøy). Luùc aáy, vì thuyeát phaùp quaù laâu, caùc vò phu nhaân ñeo chuoãi anh laïc naëng, neân ai naáy ñeàu côûi ra ñeå tröôùc choã ngoài. Vua A-xaø-theá vì mang toäi gieát cha, neân trong loøng thöôøng nôm nôùp hoaûng sôï, khi nghe trong thaønh coù tieáng troáng, tieáng tuø vaø, tieáng voi, tieáng ngöïa, vua sôï haõi döõ doäi, lieàn noùi vôùi caùc phu nhaân: "Haõy trôû veà trong thaønh, haõy trôû veà trong thaønh". Caùc phu nhaân vì ñi veà quaù gaáp neân queân laáy chuoãi anh laïc. Ñeán saùng sôùm hoâm sau, phu nhaân cuûa vua ñònh ñeo chuoãi anh laïc, nhöng tìm khoâng coù. Ngöôøi maëc aùo cho baø noùi: "Ngaøy hoâm qua vì hoaûng hoát khi trôû veà e raèng ñeå queân taïi Tinh xaù". Cuõng theá, caùc phu nhaân ñeàu noùi mình ñeå queân anh laïc, nhöng hoï sôï raèng neáu taâu vôùi vua thì seõ bò vua quôû traùch. Baáy giôø, coù moät thanh y (con haàu) taâu vôùi vua: "Caùc phu nhaân hoâm qua trôû veà gaáp, nhieàu ngöôøi boû queân chuoãi anh laïc". Luùc aáy, coù Baø-la-moân ngoaïi ñaïo laø quaân sö cuûa vua, ñang ngoài vôùi vua, lieàn taâu:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 18 202

"Neáu ñeå queân taïi ñoù thì caùc Sa-moân ñaõ ñem giaáu heát roài, giaû söû coù sai ngöôøi ñeán tìm cuõng chaúng ñöôïc gì". Khi aáy, vua sai moät ngöôøi ñaùng tin, thöû ñeán ñoù tìm xem (thì khi oâng naøy ñeán nôi) thaáy ñaïi chuùng cuûa Phaät coøn ngoài y nhieân taïi ñoù, vaø thaáy nhöõng chuoãi anh laïc cuûa caùc phu nhaân vaãn coøn taïi choã cuõ, bò aùnh saùng maët trôøi chieáu saùng röïc rôõ, beøn thu laáy mang veà, roài taâu ñaày ñuû leân vua. Vua raát ñoãi vui möøng, noùi: "Caùc Sa-moân cuûa Phaät ñuùng laø phöôùc ñieàn toát laønh, khoâng tham, khoâng ham muoán, ñaëc bieät ñaùng tin caäy, khoâng ai hôn ñöôïc hoäi chuùng naøy, mong raèng hoï thöôøng ôû trong nöôùc ta, ñeå ta ñöôïc cuùng döôøng suoát ñôøi". Roài vua noùi vôùi caùc phu nhaân: "Anh laïc cuûa caùc Khanh ñaây, moãi ngöôøi haõy laïi laáy, khoâng ñöôïc laøm hoãn loaïn, giaønh laáy caùi toát". Caùc Tyø-kheo nghe vò ngoaïi ñaïo quaân sö cuûa vua noùi nhö theá, lieàn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Chaâu baùu vaãn coøn nguyeân veïn khoâng ai laáy, maø coøn bò ngöôøi ta huûy baùng, huoáng gì bò laáy maát. Töø nay veà sau Ta

khoâng cho pheùp caàm laáy chaâu baùu". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, ñoàng töû Leâ xa mang caùc thöù chaâu baùu beân löng, coù giaù trò haøng ngaøn vaïn, cöôõi xe boán ngöïa ra khoûi thaønh du ngoaïn. Vì chaâu baùu mang naëng neân bò tuoät rôi xuoáng ñaát maø khoâng hay. Luùc aáy, coù moät Tyø-kheo ñi theo sau, vöøa ñeán ñoù thì thaáy chaâu baùu rôi xuoáng ñaát, lieàn goïi: "Ñoàng töû, ñoàng töû, laáy laïi chaâu baùu cuûa oâng". Nhöng vì tieáng xe neân ñoàng töû khoâng nghe. Thaày sôï ngöôøi ñi sau nhaët laáy, neân ñöùng beân ñöôøng coi chöøng. Ñoàng töû ñi moät laùt lieàn bieát bò maát caùi ñai löng, beøn quay xe trôû laïi, töø xa troâng thaáy Tyø-kheo, lieàn hoûi: "OÂng ñi sau coù thaáy caùi ñai löng khoâng?". Tyø-kheo ñaùp: "Toâi thaáy coù chieác ñai löng, vöøa roài töø xa goïi oâng, nhöng oâng khoâng nghe". Ñoàng töû laïi hoûi: "ÔÛ taïi choã naøo?". Thaày ñaùp: "Taïi choã kia kìa". Ñoàng töû lieàn ñi ñeán laáy chieác ñai, buoäc vaøo löng xong, beøn naém Tyø- kheo ñaùnh vaøo tay chaân moät traän nhöø töû, laïi maéng chöûi ñuû thöù, noùi: "Neáu ta khoâng trôû laïi thì ngöôi ñaõ laáy chieác ñai löng roài". Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät noùi: "Khoâng laáy maø coøn sinh ra tai hoïa nhö theá, huoáng gì laáy". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñi tôùi soâng Toâ, côûi aùo xuoáng taém, luùc aáy coù ñoàng töû Leâ xa cuõng ñeán taém soâng beøn côûi voøng ñeo tai ñeå moät choã, roài laáy aùo tuû leân,

xuoáng nöôùc taém. Khi taém xong, anh ta leân bôø, maëc aùo vaøo, roài ra ñi maø queân voøng ñeo tai. Tyø-kheo leân sau, thaáy chieác voøng ñeo tai, lieàn töø xa goïi: "Ñoàng töû, ñoàng töû, voøng tai cuûa oâng coøn ñeå treân bôø". Nhöng ñoàng töû vì ñi nhanh neân khoâng nghe thaày goïi, cöù töø töø ñi moät ñoãi xa, beøn tröïc nhôù loã tai khoâng coù voøng, lieàn trôû laïi tìm, töø xa hoûi Tyø-kheo: "Coù thaáy voøng tai cuûa toâi khoâng?". Tyø-kheo ñaùp: "Voøng tai cuûa oâng coøn ñeå treân bôø, vöøa roài toâi troâng thaáy beøn töø xa goïi oâng, nhöng oâng ñi nhanh neân khoâng nghe tieáng goïi". Ñoàng töû hoûi: "Hieän giôø ôû choã naøo?". Thaày ñaùp: "Taïi choã kia kìa". Ñoàng töû lieàn ñeán laáy voøng tai, ñeo vaøo xong, beøn naém Tyø-kheo ñaùnh ñaám tuùi buïi, vaø maéng: "Nhö vaäy, nhö vaäy ñoù, neáu ta khoâng trôû laïi thì ngöôi seõ laáy voøng tai cuûa ta ñi maát". Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc ñoù ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Khoâng laáy baûo vaät maø coøn sinh ra tai hoïa nhö theá, huoáng gì laáy". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi vöôøn caây Ni-caâu-luaät thuoäc doøng hoï Thích, nöôùc Ca-duy-la-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù con nhaø hoï Thích cuùng döôøng côm cho caùc Tyø-kheo, cuøng thaân quyeán doïn côm, nhöng vì ñeo voøng vaøng naëng neà, doïn côm khoâng tieän, neân côûi voøng xuyeán ñeå beân caïnh chaân Tyø-kheo, noùi nhö sau: "Voøng vaøng naøy con ñeå beân caïnh chaân thaày". Tyø-kheo aên xong beøn ñöùng daäy boû ñi, sau ñoù, coù ngöôøi troâng thaáy lieàn caàm laáy voøng xuyeán roài ñi. Ngöôøi con doøng hoï Thích aáy khi ñaõi côm xong, lieàn trôû veà, queân laáy voøng xuyeán. Khi veà ñeán nhaø môùi hay laø khoâng coù chieác voøng, oâng beøn trôû laïi choã cuõ tìm maø khoâng thaáy, lieàn ñi tìm thaày Tyø-kheo maø mình ñaõ gôûi, noùi: -

Thaày traû laïi chieác voøng maø tröôùc kia toâi ñaõ gôûi. - Toâi nhôù chieác voøng oâng ñaõ gôûi coøn ôû choã cuõ maø, toâi ñaâu coù laáy. - Toâi gôûi khoâng ñuùng choã neân bò maát chieác voøng. Theá roài, trong loøng oâng ta khoâng vui, lieàn ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, baïch vôùi Phaät: "Vöøa roài, con ñem chieác voøng gôûi cho Tyø-kheo Moã giaùp, thaày khoâng chòu coi chöøng neân ñaõ bò maát". Phaät beøn tuøy thuaän thuyeát phaùp cho ngöôøi con hoï Thích aáy, chæ baûo nhöõng ñieàu lôïi ích, khieán oâng ta hoan hyû, roài caùo lui. Sau khi oâng ñi khoâng laâu, Phaät beøn baûo goïi Tyø-kheo kia ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät chaêng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân. - Neáu oâng ñaõ nhaän ngöôøi ta gôûi thì phaûi coi chöøng, coøn neáu khoâng

nhaän thì baûo laø khoâng nhaän. Vì sao oâng ñaõ nhaän ñoà ngöôøi ta gôûi maø khoâng troâng coi? Töø nay veà sau, neáu trong vöôøn coù chaâu baùu hoaëc nhöõng baûo vaät coù giaù trò thì Ta cho pheùp töï mình laáy caát, hoaëc laø sai ngöôøi khaùc laáy caát. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi Ca-duy-la-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: Neáu Tyø-kheo (troâng thaáy) chaâu baùu hoaëc baûo vaät coù giaù trò ôû trong vöôøn maø töï mình laáy hoaëc sai ngöôøi khaùc laáy, töø tröôøng hôïp ñaëc bieät thì phaïm Ba-daï-ñeà.

Giaûi Thích: Tröôøng hôïp ñaëc bieät: Tyø-kheo thaáy chaâu baùu hoaëc baûo vaät coù giaù trò, roài töï mình laáy, hoaëc sai ngöôøi khaùc laáy, vôùi suy nghó: "Coù chuû tôùi tìm, ta seõ ñöa". Ñoù goïi laø tröôøng hôïp ñaëc bieät. Tyø-kheo: Nhö treân ñaõ noùi. Trong vöôøn: Trong vöôøn thaùp, trong vöôøn cuûa chuùng Taêng. Chaâu baùu: Vaät duïng ñaõ thaønh, chaúng haïn: Thieân quan, loïng baùu, anh laïc, caùn phaát traàn, guoác baùu... nhöõng baûo vaät ñaõ laøm thaønh duïng cuï nhö vaäy. Baûo vaät coù giaù trò: Nhö tieàn, vaøng, baïc, chaân chaâu, löu ly, haø boái, san hoâ, hoå phaùch, pha leâ, xích baûo, ñoàng, ñoàng ñoû, chì, thieát, baïch laïp, saét... Laáy: Neáu vaät hôïp phaùp (tònh) ñöôïc töï tay caàm laáy, neáu vaät khoâng hôïp phaùp thì sai tònh nhaân laáy. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Tröôøng hôïp ñaëc bieät: Neáu trong vöôøn thaùp, trong vöôøn cuûa chuùng Taêng, Tyø-kheo thaáy coù chaâu baùu hay baûo vaät coù giaù trò maø thanh tònh thì neân töï laáy; neáu vaät khoâng thanh tònh thì sai tònh nhaân laáy caát, vôùi suy nghó: "Neáu coù chuû tìm thì seõ traû laïi". Chæ nghó nhö vaäy chöù khoâng coù gì khaùc (ñoù goïi laø tröôøng hôïp ñaëc bieät). Hoaëc vaøo caùc dòp Phaät ñaûn sinh, dòp Phaät thaønh ñaïo, dòp Chuyeån phaùp luaân, dòp A-nan, La-haàu-la môû ñaïi hoäi; khi aáy, nhöõng ngöôøi ñi xem hoaëc queân y phuïc vaø caùc vaät duøng ñeå trang ñieåm thaân theå; hoaëc Tyø-kheo queân y baùt vaø caùc vaät khaùc maø Tyø-kheo thaáy thì neân laáy, laáy roài neân hoûi xem vaät ñoù cuûa ai. Neáu ñuùng laø chuû cuûa vaät thì neân trao cho hoï. Neáu khoâng ai bieát thì neân ñem treo treân caây truï ôû choã deã troâng thaáy cho ngöôøi ta troâng thaáy. Neáu coù ngöôøi noùi: "Ñoù laø vaät cuûa toâi", thì neân hoûi: "Ngöôi maát taïi choã naøo?". Neáu ñaùp

töông öng thì neân ñöa. Neáu khoâng ai bieát thì neân ñình laïi ñeán ba thaùng. Neáu vaät ñoù nhaët ñöôïc ôû trong vöôøn thaùp thì neân duøng ñeå laøm thaùp. Neáu nhaët ñöôïc trong vöôøn Taêng thì neân duøng laøm vaät cho Taêng boán phöông. Neáu laø vaät quyù baùu nhö ngoïc, anh laïc, vaøng, baïc thì khi aáy khoâng ñöôïc phôi baøy ra maø neân xöôùng: "Toâi ñöôïc cuûa baùu". Roài Tyø-kheo neân xem xeùt kyõ löôõng, coi thöû hình daùng theá naøo, roài môùi caàm leân. Neáu coù ngöôøi ñeán hoûi: "Toâi ñeå queân vaät baùu thaày coù thaáy khoâng?". Tyø-kheo khi aáy neân hoûi laïi: "OÂng ñeå queân taïi choã naøo? Vaät baùu cuûa oâng coù hình daùng theá naøo?". Neáu hoï noùi khoâng phuø hôïp, thì neân baûo: "Chuøa naøy roäng lôùn oâng haõy ñi tìm xem". Neáu hoï noùi phuø hôïp, thì neân ñöa vaät baùu ra hoûi: "Laõo tröôïng, vaät naøy laø cuûa oâng phaûi khoâng?". Neáu ñaùp: "Ñuùng ñaáy", thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñöa ngay tröôùc moät ngöôøi aáy maø neân taäp hoïp nhieàu ngöôøi, roài baûo ngöôøi aáy: "OÂng haõy quy y Phaät, Phaùp, Taêng. Neáu Ñöùc Theá Toân khoâng cheá giôùi thì duø maét oâng muoán xem laïi cuõng chöa chaéc ñaõ ñöôïc (chöù ñöøng noùi laø nhaän laïi ñöôïc). Neáu oâng ta noùi: "Ngoaøi vaät baùu naøy cuûa toâi coøn coù vaät khaùc", thì neân baûo: "Laõo tröôïng, toâi chæ ñöôïc coù vaät naøy, ngoaøi ra khoâng thaáy nhöõng vaät khaùc. Naøy Laõo tröôïng, ngöôi laø keû gian aùc! Ngöôi ñöôïc laïi vaät naøy ñaõ laø quaù laém roài, vì sao coøn muoán ñoøi vaät khaùc ñaëng huûy baùng ngöôøi ta? Neáu Theá Toân khoâng cheá giôùi thì ngöôi ñaâu coù theå thaáy laïi vaät naøy". Neáu laøm nhö vaäy maø vaãn khoâng xong, thì neân ñem y ñeán choã Öu-baø-taéc, roài noùi nhö sau: "Toâi voán chæ nhaët ñöôïc coù vaät naøy, ñaõ ñem traû laïi heát, maø coøn bò vu khoáng". Baáy giôø, Öu-baø-taéc neân maéng keû aáy: "Nhö theá nhö theá ñaáy (quaân khoán kieáp). Ngöôi ñöôïc laïi vaät aáy ñaõ laø quaù laém roài maø giôø ñaây laïi coøn huûy baùng Tyø-kheo! Ngöôi haõy theo ta, ta seõ cuøng vôùi ngöôi ñoái chaát ñeå giaûi quyeát vieäc naøy". Neáu khoâng coù ai ñeán (tìm) thì chôø ñeán ba naêm - nhö treân ñaõ noùi roài tuøy theo nhaët ñöôïc ôû nôi naøo maø ñem duøng vaøo trong laõnh vöïc ñoù. Neáu Tyø-kheo ñi vaøo xoùm laøng maø thaáy coù vaät rôi döôùi ñaát thì khoâng neân laáy. Neáu coù ngöôøi laáy ñöa cho Tyø-kheo thì Tyø-kheo ñöôïc nhaän. Vì ngöôøi cho töùc laø thí chuû, neân khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo vaøo thoân xoùm, thaáy coù y rôi, hoaëc laø y bò gioù thoåi bay ñeán, thì khoâng ñöôïc töôûng laø y phaán taûo roài nhaët laáy. Neáu ôû nôi ñöôøng vaéng khoâng coù ngöôøi maø thaáy coù y rôi thì neân laáy. Neáu thaáy treân y coù chaâu baùu thì neân duøng goùt chaân ñaïp boû chaâu baùu roài caàm y maø ñi. Luùc ñi khoâng neân che giaáu maø neân caàm baøy ra ñeå cho ngöôøi ta troâng thaáy. Neáu treân y bò dô baån khieán ngöôøi ta nhôøm tôûm thì ñöôïc xeáp laïi maø caàm ñi. Neáu khi nhaët khoâng bieát trong y coù vaät baùu

ñeán khi veà tôùi truù xöù môùi thaáy thì neân giao cho tònh nhaân quaûn lyù ñeå hoï ñoåi laáy tieàn mua thuoác. Khi ñi ra khoûi xoùm laøng neáu giöõa ñöôøng thaáy y maø treân y coù buïi dính laâu ngaøy thì neân laáy. Laáy roài, khoâng ñöôïc che giaáu

maø phaûi baøy ra caàm ñi, neáu coù chuû chaïy theo, Tyø-kheo neân hoûi: “Laõo tröôïng, vì sao chaïy?”. Neáu hoï ñaùp: “Toâi maát y”, thì neân hoûi: “Ñaây laø y cuûa oâng phaûi khoâng?”. Neáu noùi: “Ñuùng ñaáy”, thì neân traû laïi vaø baûo hoï: “OÂng neân quy y phaùp Phaät Taêng. Neáu Theá Toân khoâng cheá giôùi thì giaû söû oâng coù thaáy laïi y cuõng khoâng theå laáy ñöôïc”. Neáu phoøng oác cuûa chuùng Taêng cuõ kyõ, hö naùt muoán söûa chöõa maø khi ñaøo ñaát ñoå neàn gaëp ñöôïc kho taøng chaâu baùu, neáu nhö tònh nhaân khoâng ñaùng tin, thì neân taâu leân vua, giaû söû vua noùi: “Vaät naøy ñöông nhieân thuoäc veà traãm, nay traãm boá thí cho Tyø-kheo ñeå laøm coâng ñöùc”, thì nhaø vua ñöôïc xem laø thí chuû. Neáu ñaõ duøng moät nöûa, coøn moät nöûa, maø vua noùi: “Vì sao oâng söû duïng vaät cuûa traãm? Neáu ñaõ duøng thì phaûi ngöøng laïi, coøn bao nhieâu ñöa cho traãm”, thì Tyø-kheo neân ñöa soá coøn laïi cho vua. Neáu vua noùi: “Vì sao oâng duøng vaät cuûa traãm? Ñöa heát laïi cho traãm”, maø Tyø-kheo ñaõ lôõ söû duïng vaät ñoù, thì phaûi laáy vaäy cuûa Taêng traû laïi. Neáu Taêng khoâng coù vaät thì phaûi xin vaät khaùc traû laïi. Neáu vua noùi: “Ñaõ lôõ söû duïng thì phaûi ngöøng laïi, coâng ñöùc aáy thuoäc veà traãm”, thì cuõng nhö vua duøng. Khi söûa chöõa thaùp cuõ ñöôïc vaøng baïc chaâu baùu maø tònh nhaân khoâng ñaùng tin, thì neân taâu leân vua. Neáu tònh nhaân ñaùng tin thì ñöôïc giöõ laáy, roài caát ñoù trong ba naêm. Sau ba naêm neân ñem duøng laøm caùc vieäc cho thaùp. Neáu nhaø vua bieát ñöôïc, hoûi Tyø-kheo: “OÂng ñöôïc kho baùu ôû trong vöôøn thaùp phaûi khoâng?”, thì neân ñaùp: “Coù ñöôïc”. Neáu ñaõ söû duïng thì neân ñaùp: “Coù ñöôïc maø ñaõ duøng laøm thaùp”. Roài nhaø vua noùi: “Ñaõ laøm thì phaûi ngöøng laïi. Coâng ñöùc naøy thuoäc veà traãm”. Neáu ñaõ duøng moät nöõa, coøn laïi moät nöûa, roài vua noùi: “Ñaõ duøng thì ngöøng laïi, choã coøn ñoù ñöa cho traãm”, thì phaûi ñöa soá coøn laïi cho vua. Neáu vua noùi: “OÂng khoâng bieát raèng baûo vaät trong ñaát thuoäc veà traãm sao? Vì sao oâng laáy duøng? Traû heát laïi cho traãm”, thì baáy giôø Tyø-kheo neân laáy vaät cuûa thaùp traû laïi. Neáu thaùp khoâng coù vaät thì phaûi nhaân danh thaùp xin vaät ñeå traû laïi. Neáu vua hoûi: “Trong giôùi luaät cuûa Phaät nhö theá naøo?”, thì Tyø-kheo neân ñaùp: “Trong phaùp Phaät neáu ñöôïc vaät nôi ñaát cuûa thaùp thì duøng laøm thaùp. Neáu ñöôïc vaät nôi ñaát cuûa Taêng thì söû duïng cho Taêng”. Neáu vua noùi: “Theo phaùp Phaät maø söû duïng”, thì söû duïng khoâng coù toäi. Neáu treân kho baùu coù mieáng saét duøng khaéc teân hoï, roài vua hoûi: “Caùc ñaïi ñöùc thaáy

treân kho baùu aáy coù teân hoï nhö theá phaûi khoâng?”, thì Tyø-kheo neân ñaùp: “Coù thaáy nhö vaäy, nhöng ñaõ duøng laøm thaùp xong roài. Neáu vua noùi: “Ñoù laø vaät cuûa tieàn nhaân traãm, vì sao oâng söû duïng? Ñaõ söû duïng thì phaûi traû laïi cho traãm”. Hoaëc vua noùi: “Ñaõ laøm thaùp hoaøn thaønh roài thì coâng ñöùc ñoù thuoäc veà traãm”, thì khoâng coù toäi. Hoaëc vua noùi: “Neáu ñaõ duøng moät nöûa thì nöûa coøn laïi traû cho traãm”, thì khi aáy Tyø-kheo neân traû soá coøn laïi cho vua. Neáu vua noùi: “Vì sao oâng duøng vaät cuûa tieàn nhaân traãm? Phaûi traû heát taát caû cho traãm”, thì khi aáy, neân traû heát laïi. Neáu thaùp coù vaät thì neân laáy traû, neáu khoâng coù vaät thì ñi xin veà traû. Neáu vua noùi: “Ñaây laø vaät cuûa tieàn nhaân maø tieàn nhaân ñaõ cheát, neân coâng ñöùc naøy thuoäc veà hoï” thì

khoâng coù toäi. Khi laøm chuøa môùi, laøm thaùp môùi maø ñöôïc baûo vaät thì cuõng nhö vaäy. Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.